

Prase divoké - *Sus scrofa*

- **Řád: Sudokopytníci**
- **Čeleď: Prasetovití**
- **Rod: Prase**
- **Druh: Divoké**

Popis

- Délka těla dospělých samců je až 200 cm
- Výška v kohoutku až 115 cm
- Hmotnost 200 kg (vyjímečně až 350 kg)
- Mohutně vyvinuté špičáky
- Protáhlá hlava přechází v pohyblivý ryj
- Zbarvení je rezavě hnědé až černé (černá zvěř)
- V zimě je srst tmavší, tvořená podsadou a štětinami
- V létě podsada vypadává
- Selata jsou rezavá s bílými podélnými pruhy

Rozšíření a biotop

- **Obývá téměř celou Evropu**
- **V 18. století bylo u nás ve volné přírodě zcela vyhubeno**
- **Zachovaly se pouze chovy v oborách**
- **Od poloviny 20. let se znovu rozšiřuje**
- **Dnes se běžně vyskytuje na celém našem území**
- **Nejraději vyhledává listnaté lesy**
- **Přizpůsobuje se ale všem stanovištím**
- **Nevyhovují mu pouze nejvyšší horské polohy a otevřené zemědělské oblasti**

Reprodukce

- Říje (chrutí) od listopadu do ledna
- Délka březosti - 112 až 140 dnů
- Doba vrhu - březen až květen (zálehy pro selata)
- Počet vrhů - 1(2) do jednoduchého hnízda
- Počet mláďat ve vrhu - 3 až 12
- Délka kojení - 2 měsíce
- Po 2 týdnech jsou selata čilá, následují matku a shánějí potravu
- Pohlavní dospělost:
 - Samice 8 měsíců
 - Samci 12 měsíců

Biologické základy chovu

- Žije v rodinných tlupách tvořených bachyní, lončáky a tohoročními selaty
- Rodinné tlupy se někdy spojují do větších skupin
- Aktivní začínají být zejména na večer a mohou urazit značné vzdálenosti
- Oblíbeným místem jsou místa s vodou a kaliště
- Mají dobře vyvinutý čich a sluch
- Horší je zrak
- Potrava - typický všežravec (oblíbené bukvice a obiloviny)

Biologické základy chovu 2

- **Není teritoriálním zvířetem**
- **Tlupa má však určitou vazbu na území**
- **Názvosloví**
- **Mládě do 1. roku života - sele**
- **Mládě od 1. roku do 2. roku života - lončák
(lončáci kňourci a lončačky bachyňky)**
- **Po 2. roce (24. měsíci) vzrostlé divoké
prase tj. bachyně nebo kňour**

Rodinné tlupy

- Nejde o náhodné seskupení bachyň, které mají pouze vazbu na svá selata
- **Klasicky je tvořena:**
 - několika bachyněmi - většinou jde o sestry
 - jejich selaty z posledního vrhu
 - jejich lončáky z předposledního vrhu
- Tlupy se mohou rozdělovat, většinou kvůli potravě
- Vedoucí bachyně - synchronizuje a koordinuje činnost skupiny od říje po potravu
- Neměla by být odstraněna

Míra rozmnožování

- S jinou zvěří je nesrovnatelně vyšší
- Např. 100 ks. daňčí zvěře s poměrem pohlaví 1 : 1 znamená přírůstek maximálně 50 kusů
- Naproti tomu 100 ks. černé zvěře s tímž poměrem pohlaví znamená nárůst o 100 až 200 kusů
- Závislost na klimatických podmínkách, zejména výživě v zimních měsících
- Početní stavy se regulují zejména počty samic

Farmové chovy prasatovitých (1)

- Přehledný terén, nezamokřený, ne v blízkosti prasat domácích, oplocený
- Stromy a keře pro ochranu před nepohodou, drbadla
- Velikost: pro tlupu 1 kanec + 3 až 4 bachyně s odchovem výběh min. 100 m²
- Manipulační výběhy malé, s neprůhlednými a pevnými stěnami
- Na plochu 5 x 5 m až 10 průměrně velkých prasat
- Přeháněcí uličky široké 0,8 až 1 m

Farmové chovy prasatovitých (2)

- Oplocení z nezraňujícího materiálu
- **Kotce na zimní ustájení:**
- Dospělý kanec 10 m²
- Dospělá zvířata nad 50 kg 5 m² a 3 m² na každý další kus
- Každý vrh do odstavu minimálně 5 m²
- Dodržovat vzniklou sociální strukturu ve skupinách
- Stěny kotců vysoké minimálně 1,3 m a a do výše 1 m pevné
- Krmné přístřešky a žlaby tak aby měly přístup všechny kategorie
- Trvalý přístup k vodě

Přemístování faremních prasat

- Ve skupinách na uzavřené ložní ploše, případně v transportních bednách
- Transportní bedny: výška = VK + 10 cm, délka = DT + 15 cm
- Není potřeba podávat zklidňovací látky
- Nejdelší doba pro vnitrostátní přepravu je 24 hodin
- Není dovoleno přepravovat vysokobřezí samice (druhá polovina březosti) a neodstavená mláďata

Chov prasat v ČR



Chov prasat v ČR



Děkuji za pozornost